

EĞİTİMDE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

TCE DUYARLI EĞİTİM ORTAMLARI VE SÜREÇLERİ STANDARTLARI

«EĞİTİM ORTAMINDA İLETİŞİM, ÖĞRETMEN TUTUM VE DAVRANIŞLARI, VELİLER İLE İLİŞKİLER»

Eğitimde Toplumsal Cinsiyet
Eşitliğinin Geliştirilmesi
Teknik Destek Projesi

İLETİŞİM

- İletişimin dil yoluyla gerçekleşebileceği gibi, yazılı dokümanlar yoluyla da gerçekleşir.
- Kullanılan dil çevrede olup bitenlerin algılanması, düşünce ve davranışların oluşması ve paylaşımında belirleyici rol oynar.
- Seçilen kelimeler bireylerin içselleştirdikleri öğretileri, varsayımları, değer yargılarını, sahip oldukları inanç ve düşünce biçimlerini yansıtır.
- Toplumsal cinsiyet rollerine dair varsayımlar, kalıpyargılar, değer yargıları da kullanılan dil yoluyla gelecek nesillere aktarılır.
- Aktarılan bu varsayımlar, önyargılar, değer ve inançlar çocuk ve gençlerin kimlik gelişimlerini etkiler ve yaşamlarını ilgilendiren seçimlerini etkiler.

EĞİTİM ORTAMLARI VE SÜREÇLERİ

STANDART EO-5. Eğitim ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir iletişim vardır.

- HEDEF EO-5.1. Okulda kullanılan dil toplumsal cinsiyet eşitliğini destekler.
- HEDEF EO-5.2. Öğrenciler cinsiyetçi tutum ve davranışlarla karşılaştıklarında öğretmenleriyle veya okul yöneticileriyle paylaşıp yardım isteyebilir.
- HEDEF EO-5.3. Kız ve erkek öğrencilerin sözleri ve fikirleri eşit derecede dikkate alınır.
- HEDEF EO-5.4. Ayrımcı atasözlerin ve deyimlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğini nasıl ürettiklerine dikkat çekilir.

STANDART EO-5. Eğitim ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir iletişim vardır.

HEDEF EO-5.1. Okulda kullanılan dil toplumsal cinsiyet eşitliğini destekler.

HEDEF EO-5.4. Ayrımcı atasözlerin ve deyimlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğini nasıl ürettiklerine dikkat çekilir.

ÖNERİ 1: Bazı mesleklerin, kelimelerin, ifadelerin sadece erkeklere özgü olduğu varsayımından hareketle, bu tür sözcüklerin önüne gereksiz biçimde "kadın" vurgusu yaparak kadını ötekileştiren ifadelerden kaçının!

- Kadın başbakan
- Kadın yönetici
- Kadın milletvekili
- Kadın yazar
- > Kadın gazeteci

ÖNERİ 2: Örtük olarak "erkek olmayı", "insan/adam" olmayla özdeşleştiren ve "herkesi" kapsama iddiasıyla kadını görünmez kılan ifadelerden kaçının!

- > Adam olmak
- > Adam gibi
- > Adamakıllı
- > Adam yerine koymak/konmak
- > Adamdan saymak/saymamak
- Adam etmek
- Adamına göre davranmak
- > Adamına düşmek
- Bilim adamı

- > Devlet adamı
- > Halk adamı
- > İş adamı
- İnsanoğlu
- Ademoğlu
- Hin oğlu hin
- Görmemişin oğlu
- Eloğlu vb.

ÖNERİ 3: "Kadın" yerine daha "kibar" "edepli" olduğunu düşünerek "bayan", "hanım", "hanımefendi", "kız", "bacı" vb. kullanmayın. "Erkek" ifadesini kullanacağınız yerlerde kadın"ı, "bay" ifadesini kullanacağınız yerlerde de bayan"ı tercih edin.

- Erkek tuvaleti / Bayan tuvaleti
- Erkek yüzücü / Bayan yüzücü
- Erkek öğretmen / Bayan öğretmen
- Erkek arkadaş / Bayan arkadaş
- Erkek yanı / Bayan yanı (Toplu taşımacılıkta)

ÖNERİ 4: "Kız" kelimesinin "cinselliği çağrıştıran bir ifade" olarak ve bazı durumlar için olumsuz kullanımından kaçının!

- Kızlık soyadı
- Kız oğlan kız
- Kız gibi gülmek /yürümek
- Kız gibi kırıtmak

ÖNERİ 5: "Er", "baba" "oğlan" kelimelerinin, örtük olarak kadını dışlayan ve kapsayıcı olduğu düşünülen ifadelerinden kaçının!

- İnsanoğlu
- Ademoğlu
- > İşinin eri
- Sözünün eri
- Er sözü
- Bilim erleri

- Babalanmak
- Baba parası
- Allah baba
- Babalar gibi
- Baba evi

ÖNERİ 6: Bazı deyim, atasözü, klişe cümleler ve ifadelerde cinsiyetçi kullanımlardan kaçının!

- Anasına bak kızını al
- Kızını dövmeyen dizini döver
- Kız almak/kız vermek
- Kadınlar hamamına çevirmek
- > Yuvayı yapan dişi kuştur
- Evde kalmış
- Kadınlar için en iyi meslek öğretmenlik (!) (Eve erken gelip çocukla ilgilenmek, yemek ve diğer ev işlerini yapabilmek kast ediliyor!)

- ► Hanım evladı
- > Hanım hanımcık
- Senin gibi hanım bir kıza yakışıyor mu?
- Delikanlı kız
- Adam gibi adam
- Erkek adam ağlamaz

STANDART EO-5. Eğitim ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir iletişim vardır.

HEDEF EO-5.2. Öğrenciler cinsiyetçi tutum ve davranışlarla karşılaştıklarında öğretmenleriyle veya okul yöneticileriyle paylaşıp yardım isteyebilir.

- ✓ Öğrencilerin ve diğer tüm okul personelinin cinsiyetçi tutum ve davranışlara maruz kalması şiddet kapsamına girer ve insan haklarına aykırıdır.
- ✓ Alınan tedbirlere rağmen öğrencilerin cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldıklarında yardım alabilmeleri önemlidir.
- ✓ Bu yardımı verecek olan öğretmen ve idarecilerin, yardım isteyen öğrencilere nasıl yaklaşacağı ve hangi yollarla yardım edeceği önceden belirlenmelidir.

- Öğrencileri cinsiyetçi tutum ve davranışlar konusunda bilgilendirir misiniz?
- Öğrencileri cinsiyetçi tutum ve davranışlara maruz kaldıklarında nereden/kimden yardım alacaklarına dair bilgilendirir misiniz?
- Özellikle sınıf öğretmenleri, sınıf rehber öğretmenleri ve okul psikolojik danışmanı olarak öğrenciler cinsiyetçi tutum ve davranışlara maruz kaldıklarında ne yapılması gerektiği konusunda bilginiz var mı?

STANDART EO-5. Eğitim ortamında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir iletişim vardır.

HEDEF EO-5.3. Kız ve erkek öğrencilerin sözleri ve fikirleri eşit derecede dikkate alınır.

- ✓ Birçok çalışma hem okullarda hem de yetişkin hayatta kadın ve erkeklerin söz ve fikirlerinin eşit derece dikkate alınmadığını ortaya koymaktadır.
- ✓ Bu durum gelişme çağındaki kız çocuklarının kendilik değerleri zedelemekte ve kendilerini ifade etme becerilerinin gelişmesine engel olmaktadır.
- ✓ Sınıf içi tartışmalarda bazı cinsiyete dayalı kalıpyargılar/önyargılar konusunda tartışmalar açılabilir.
- ✓ Öğretmenler, gözlerinden kaçan bir şey olursa öğrencilerin kendisiyle bunu paylaşabileceğini açıkça konuşmalıdır.

Kız ve erkek öğrenciler kendilerini okulda rahatça ifade edebilirler mi?

Kız ve erkek öğrencilerin eşit söz almalarını ve kendilerini rahatça ifade etmelerini destekleyen uygulamalarınız var mı?

Öğrencilerle aranızda bulunduracağınız fiziksel mesafeyi öğrencilerin gelişimsel özelliklerine göre ayarlar mısınız?

Kız ve erkek öğrencilerle eşit oranda göz kontağı kurar mısınız?

Sınıfta kız ve erkek öğrencilere eşit oranda sorular sorar mısınız?

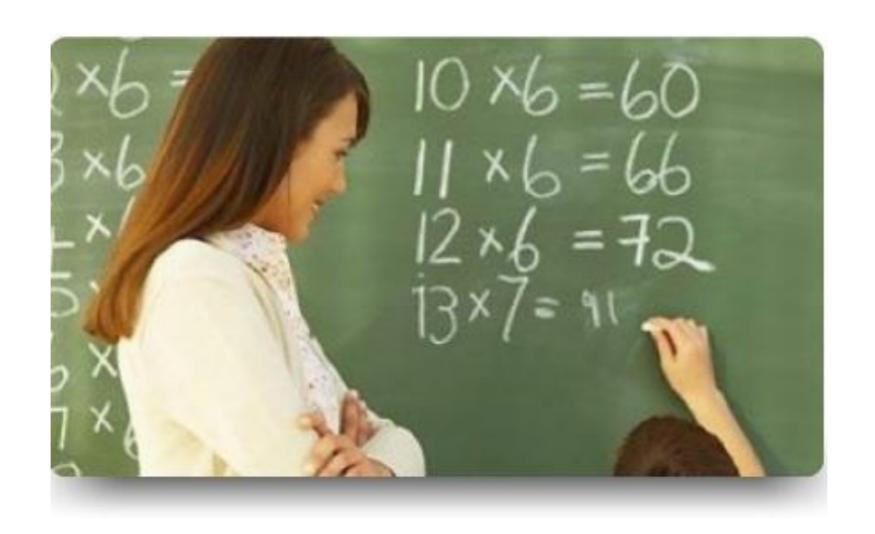
Sınıfta kız ve erkek öğrencilere eşit oranda söz hakkı verir misiniz?

Kız ve erkek öğrencilerin fikirlerini eşit derecede tartışmalarına imkân sağlar mısınız?

EĞİTİM ORTAMLARI VE SÜREÇLERİ STANDART EO-6. Öğretmenler tutum ve davranışlarında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlıdır.

- Öğretmenler toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamada hem öğrencileriyle kurdukları hem de öğrencilerin birbirleriyle kurdukları ilişkide kilit durumdadırlar.
- Toplumsal cinsiyete dayalı birçok yargı da öğretmenlerce içselleştirilmiş olabilir.
- Bu yargılar öğretmenlerin tutum ve davranışları da kız ve erkek öğrencilerin akademik ve kimlik gelişimleri dâhil her yönden gelişimlerine yön verici rol oynar.

- Sınıf içerisinde öğrencilere verilen görevler
- Öğrencilerden beklenen davranış/tutumlar
- Öğretmenlerin kız ve erkek öğrencilerden akademik beklentileri
- Kendilerinden daha düşük beklentilerin olduğu izlenimleri alan öğrencilerin motivasyon ve çabaları (Kendi kendini doğrulayan kehanet)
- Önyargı tehditti (Streotype threat)

EĞİTİM ORTAMLARI

STANDART EO-6. Öğretmenler tutum ve davranışlarında toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlıdır.

- HEDEF EO-6.1. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve sonuçlarına dair öğrencilerde farkındalık yaratılır.
- HEDEF EO-6.2. Kız ve erkek öğrenciler arasında olumlu davranış geliştirmek için kullanılan yöntemler cinsiyete dayalı olarak ayrıştırılmaz.
- HEDEF EO-6.3. Öğrencilerin eşitlikçi davranışları öğretmenler tarafından teşvik edilir.
- HEDEF EO-6.4. Kız ve erkek öğrencilere eşit davranılır, öğrencilerin cinsiyetlerinden dolayı kendilerine farklı davranıldığına dair algı oluşturacak tutum ve davranışlardan kaçınılır.
- HEDEF EO-6.5. Öğrenme ortamında toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili arkadaş baskısını ve dışlanmayı önlemeye yönelik tedbirler alınır.

HEDEF EO-6.1. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve sonuçlarına dair öğrencilerde farkındalık yaratılır.

Kadınların bilim ve teknoloji alanında "yetenekli olmadıkları" önyargısını içselleştiren kız öğrenciler hiç denemeden bilim ve teknoloji alanlarından uzak durabilirler, bu konuda erkek üstünlüğünü sorgusuz kabullenebilirler.

Özellikle toplumsal cinsiyet eşitsizliği sonucunda oluşacak dezavantajlar konusunda öğrencilerle çalışmalar yapmalı, kız ve erkeklerin birbirinden farklı ancak eşit derecede değerli olduklarının altını çizmelidir.

- Dersler için seçilen görseller yardımıyla toplumsal cinsiyet rollerinin toplumsal temelleri üzerinde tartışır mısınız?
- Önerilen kitap, film, müze gezileri gibi etkinliklerde toplumsal cinsiyete duyarlı konulara da yer verilmesini sağlar mısınız? (Örneğin, toplumsal cinsiyet rollerine karşı durarak erkek egemen bir mesleğe giriş yapmaya çalışan kadınların hikâyesini anlatan kitap ve filmler önerir misiniz?)
- Uygun derslerde cinsiyet, toplumsal cinsiyet, cinsiyet rolleri, kalıpyargılar gibi konuların işlenmesine önem verir misiniz? (Örneğin, Türkçe okuma parçalarının seçiminde bu konuların işlendiği okuma parçaları seçer ve bu konularda öğrencilerin tartışmalarını sağlar mısınız?)

HEDEF EO-6.2. Kız ve erkek öğrenciler arasında olumlu davranış geliştirmek için kullanılan yöntemler cinsiyete dayalı olarak ayrıştırılmaz.

- ✓ Öğretmenlerin kız ve erkek öğrencilere yeni davranışlar kazandırma konusunda kullandıkları yöntemler öğrencilerin cinsiyete göre farklılaşmamalıdır.
- ✓ Öğretmenin öğrencilere yönelik davranışları, kullandığı ödül ve cezalar onların kendi aralarındaki ilişkilere de yansımaktadır (örneğin daha çok kabul görme ya da dışlanma şeklinde).

HEDEF EO-6.2. Kız ve erkek öğrenciler arasında olumlu davranış geliştirmek için kullanılan yöntemler cinsiyete dayalı olarak ayrıştırılmaz.

- ✓ Kız ve erkek öğrencilerde istendik davranışlar kazandırmak için farklı yollara başvurulduğu görülmektedir. Özellikle, ceza kullanımı cinsiyete göre farklılaşmaktadır.
- ✓ Kız ve erkek öğrencilerin hangi eylemin ödüllendirileceği ya da iyi karşılanmayacağı konusunda bilgi sahibi olmaları önemlidir.
- ✓ Öğrenci davranışlarına verilecek olan tepkilerde tutarlı olunması ve bu tepkilerin öğrencilerin cinsiyetlerine göre farklılaşmaması gerekmektedir.

- Sınıfta kız ve erkek öğrencilerin benzer davranışlarına benzer tepkiler verir misiniz?
- Öğrencileri hangi eylemlerin ödüllendirileceği hangi eylemlerin hoş karşılanmayacağı konusunda bilgilendirir misiniz?
- Kız ve erkek öğrenciler arasında ödül ve ceza vermede ayrım gözetmemeye özen gösterir misiniz?

HEDEF EO-6.3. Öğrencilerin eşitlikçi davranışları öğretmenler tarafından teşvik edilir.

- ✓ Öğrenciler çevrelerinden ve öğretmenlerinden kendilerine dair sürekli geri bildirimler alır.
- ✓ Öğrencilerin toplumsal cinsiyete dayalı rol ve beklentilere ilişkin şemaları da bu geri bildirimler sayesinde oluşmaya başlar ve sonrasında da şekillenmeye devam eder.
- ✓ Toplumsal cinsiyet eşitliğine inanan ve buna göre davranan bireyler yetiştirmenin en önemli yollarından birisi öğrencilerin eşitlikçi davranışlarının fark edilerek ödüllendirilmesidir.

- Öğrencilerin birbirleriyle olan etkileşimlerini toplumsal cinsiyet açısından da gözlemler misiniz?
- Öğrencilerin eşitlikçi davranışlarını fark edip gereken geri bildirimi verir misiniz?
- Kız ve erkek öğrencilerin eşitlikçi davranışlarını teşvik eder misiniz?

HEDEF EO-6.4. Kız ve erkek öğrencilere eşit davranılır, öğrencilerin cinsiyetlerinden dolayı kendilerine farklı davranıldığına dair algı oluşturacak tutum ve davranışlardan kaçınılır.

Öğretmenlerin sınıf içerisinde kız ve erkek öğrencilere farklı ilişkiler kurduğuna dair yapılan çalışma sonuçları şunları gösterir:

- ✓ Erkek öğrencilerle daha fazla soru sorulur ve onların sorularına daha uzun açıklamalar getirir.
- ✓ Erkek öğrenciler ders içi tartışmalara katılmaları için daha fazla cesaretlendirilirler.
- ✓ Erkek öğrencilere daha fazla ve daha özellikli geri bildirim verilir
- ✓ Farklı tür derslerde kız ve erkek öğrencilere farklı etkileşimler kurulur.
- ✓ Erkek öğrencilerle daha fazla göz kontağı kurulur.
- ✓ Görev dağılımında öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerilerinden ziyade cinsiyetleri göz önünde bulundurulur.

  3-1. Oturum–Yansı No: 27/40

HEDEF EO6.4. Kız ve erkek öğrencilere eşit davranılır, öğrencilerin cinsiyetlerinden dolayı kendilerine farklı davranıldığına dair algı oluşturacak tutum ve davranışlardan kaçınılır.

Öğretmenlerin sergiledikleri tutum ve davranışlarda kız ve erkek öğrencilerle salt cinsiyetlerinden dolayı farklı davranıldığı algısı yaratmamaya özen göstermeleri gerekir.

Öğretmenlerin her öğrenciye aynı davranmaları da beklenemez. Ancak, bu farklı davranışlar öğrencilerin bireysel özelliklerine, ilgi ve becerilerine ve en çok da ihtiyaçlarına dayalı olmalı, toplumsal cinsiyet kalıpyargılarını pekiştirmemeli ve cinsiyet eşitsizliği yaratmamalıdır.

- Öğrencileri, derse daha çok katılmaları için cinsiyetlerine göre ayrım yapmadan cesaretlendirir misiniz?
- Sınıfta kız ve erkek öğrencilere eşit söz hakkı verir misiniz?
- Kız ve erkek öğrencilere yapılan geri bildirimlerde (ödül, düzeltme, eleştiri/görüş bildirme vb.) ayrım gözetmemeye çalışır mısınız?

HEDEF EO-6.5. Öğrenme ortamında toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili arkadaş baskısını ve dışlanmayı önlemeye yönelik tedbirler alınır.

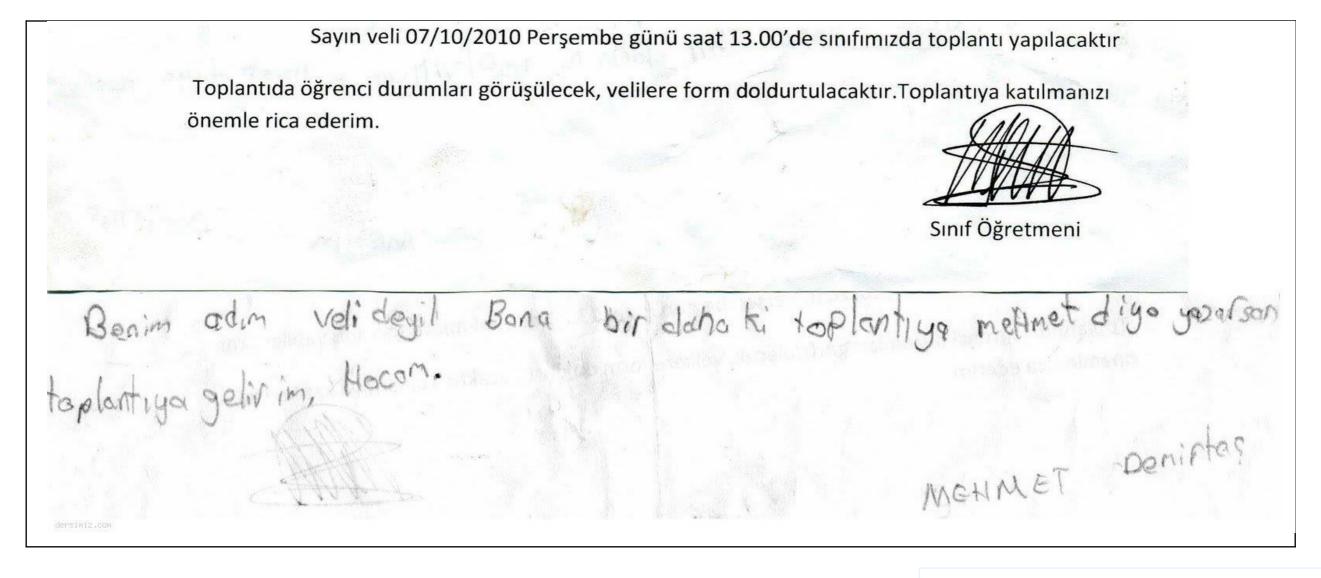
- ✓ Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamada öğretmen öğrenci etkileşimi kadar öğrencilerin kendi aralarında kurdukları etkileşimler de önemlidir.
- ✓ Cinsiyet eşitliğine duyarlı öğrenci davranışlarının teşvik edilmesi ne kadar önemliyse, toplumsal cinsiyet rollerine dair baskıcı ve dışlayıcı davranışları söndürmek de bir o kadar önemlidir.
- ✓ Sınıf içi ve dışında bu tür davranışlara maruz kalan öğrencileri güçlendirici önlemler alınırken bir yandan da bu tür zorbaca davranışlara yönelen öğrencileri caydırıcı önlemler alınmalıdır.

- Öğrencilere toplumsal cinsiyet rolleri ve buna dayalı farklılıklar konusunda bilgiler verir misiniz?
- Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcı ve dışlayıcı tutum ve davranışlar konusunda sınıf içi tartışmalar yaptırır mısınız?
- Öğrenme ortamında toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili arkadaş baskısını ve dışlanmayı önlemeye yönelik tedbirler alır mısınız?
- Öğrencileri ayrımcı ve dışlayıcı davranışlara dair alınmış tedbirler hakkında bilgilendirir misiniz?

EĞİTİM ORTAMLARI VE SÜREÇLERİ STANDART EO-7. Veli ile olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı yaklaşılır.

Ancak velilerle kurulan sağlıklı ilişkiler sayesinde

- öğrencilerin her yönden sağlıklı gelişimleri ve uzun okullaşma süreci
- > kız ve erkek çocuklara eşit imkanların tanınması,
- > toplumsal cinsiyete yönelik önyargıların yıkılması sağlanabilir.

Oysa, halihazırdaki durumda, ailelerle iyi ilişkilerin kurulamaması, ailelerin desteklenmemesi ve cinsiyet eşitliğinin sağlanması için katkılarının alınmaması önemli eksiklikler olarak karşımıza çıkmaktadır.

EĞİTİM ORTAMLARI

STANDART EO-7. Veli ile olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı yaklaşılır.

- HEDEF EO-7.1. Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye yönelik çalışmalarda velilerle işbirliği yapılır.
- HEDEF EO-7.2. Çocukların eğitimlerine katkı vermeleri için erkek ve kadın veliler eşit derecede desteklenir ve güçlendirilir.
- HEDEF EO-7.3. Tek başına çocuk büyüten veliler çocuklarının eğitimlerine katkı vermeleri için özellikle desteklenir.

STANDART EO-7. Veli ile olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı yaklaşılır.

HEDEF EO-7.1. Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye yönelik çalışmalarda velilerle işbirliği yapılır.

- ✓ Toplumsal cinsiyete dayalı rol, tutum ve davranış kalıplarının kazandırılmasında aile birincil öneme sahiptir.
- ✓ Okulda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar ailelerce desteklenmezse başarılı olamaz.
- ✓ Ailede pekiştirilmeyen beceriler, roller ve tutumlar uzun vadede kalıcı olmaz.
- ✓ Kısa vadede ise öğrencilerde kafa karışıklığına ve rol çatışmalarına neden olur.

- Her yaş grubu çocukların gelişim özellikleri ve cinsiyet rollerinin kazanım süreçlerine dair eğitimlere velilerin katılımını teşvik eder misiniz?
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik etkinlikler düzenlenirken velilerle işbirliği yapar mısınız?
- Aileleri spor gibi daha çok erkek öğrencilerin teşvik edildiği etkinliklerin kız öğrencilerin de gelişimlerine olumlu katkı yapacağı konusunda bilgilendirir misiniz?

STANDART EO-7. Veli ile olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı yaklaşılır.

HEDEF EO-7.2. Çocukların eğitimlerine katkı vermeleri için erkek ve kadın veliler eşit derecede desteklenir ve güçlendirilir.

- ✓ Toplumsal gelişmeler aile yapısında da değişimlere neden olmuş ve babaların da çocuk yetiştirme konusunda sorumluluk almalarını gerektirmiştir.
- ✓ Babaların çocuklarla etkileşiminin çocukların kişilik gelişimine olumlu katkısı olduğu gözlenmektedir.
- ✓ Aynı zamanda babalar çocukları için önemli rol modelleridir.
- ✓ Kadın velilerle birlikte erkek velilerin de desteği alınmalı ve eşitlikçi toplumsal cinsiyet rolleri hakkında daha duyarlı olmalarına katkıda bulunulmalıdır.

- Cinsiyet, toplumsal cinsiyet ve eşitlikçi cinsiyet rolleri ve kalıpyargılar hakkında aileler için düzenlenen seminerlere anne ve babaların birlikte katılımlarını teşvik eder misiniz?
- Aileler için toplumsal cinsiyet rollerine dair kalıpyargıların toplumda nasıl yeniden üretildiği (Örneğin, filmler, reklamlar, internet, haber programları vb.) konularında bilgilendirici etkinlikler düzenlenirken velinin kadın veya erkek olabileceği düşünülerek hazırlık yapar mısınız?
- Erkek velilerin okul etkinliklerine katkılarını sağlamak üzere teşvik mekanizmaları oluşturur musunuz?

STANDART EO-7. Veli ile olan ilişkilerde toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı yaklaşılır.

HEDEF EO-7.3. Tek başına çocuk büyüten veliler çocuklarının eğitimlerine katkı vermeleri için özellikle desteklenir.

- ✓ Geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin en az belirgin olduğu aileler tek başına çocuk yetiştirilen ailelerdir.
- ✓ Tek başına çocuk büyüten veliler, hem kadın hem de erkeğe atfedilen rol ve sorumlulukları yerine getirir.
- ✓ Tek başına çocuk büyüten velilerin ve onların çocuklarının kendilerine özgü sorunları ve farklı desteklere gereksinimleri olabilir.
- ✓ Öğretmenlerin tek başına yaşayan velilerin çocuklarının eğitimlerine daha az zaman ayıracaklarına dair önyargıları olabilir ve bu önyargılar velilerle iletişimlerini etkileyebilir.
- ✓ Tek başına yaşayan veliler için gereken destek sisteminin oluşturulması konusunda özellikle okul rehberlik servisleri güçlendirilmelidir.

- Rehberlik servisi velilere yönelik etkinlikleri planlarken farklı veli ihtiyaçlarını göz önünde bulunduruyor mu?
- Okulunuzda tek başına çocuk büyüten velilerin sorunlarını belirlemek ve çözümlemek için neler yapabilirsiniz?
- Okulunuzda tek başına çocuk yetiştiren veliler için bir destek sistemi var mı?

Teşekkürler!

